

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/NatuurlijkDelfland
twitter: NatuurlijkDelfland
facebook: NatuurlijkDelfland
instagram: NatuurlijkDelfland

Natuurlijk Delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

13 oktober 2020

Onderwerp: Zienswijze Ontwerpbeschikking Wet natuurbescherming, Rijnweg/Slaperdijk te
Monster

Uw zaaknummer: 00578920

Omgevingsdienst Haaglanden
Postbus 14060
2501 GB Den Haag

Geachte Gedeputeerde Staten,

De Omgevingsdienst Haaglanden maakt namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland bekend dat het voornemen bestaat op grond van artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming om vergunning te verlenen voor de realisatie van 133 woningen. De locatie betreft **Rijnweg/Slaperdijk te Monster**.

Onze zienswijze houdt in dat de onderhavige vergunning **niet** verleend kan worden vanwege de volgende aspecten:

1. Van PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) naar SAS (Structurele Aanpak Stikstof)

Op 12 oktober 2020 heeft minister van LNV mevrouw Schouten haar nieuwe wetsontwerp SAS aangekondigd.

De depositie van stikstof is een van de belangrijkste belemmeringen om de Europese natuurdoelen te halen. In 117 Natura 2000-gebieden, waaronder Solleveld & Kapittelduinen is de actuele depositie (dikwijls veel) **hoger** dan de habitatten kunnen verdragen. Dit zijn de gebieden waar de Programmatische Aanpak Stikstof van toepassing was.

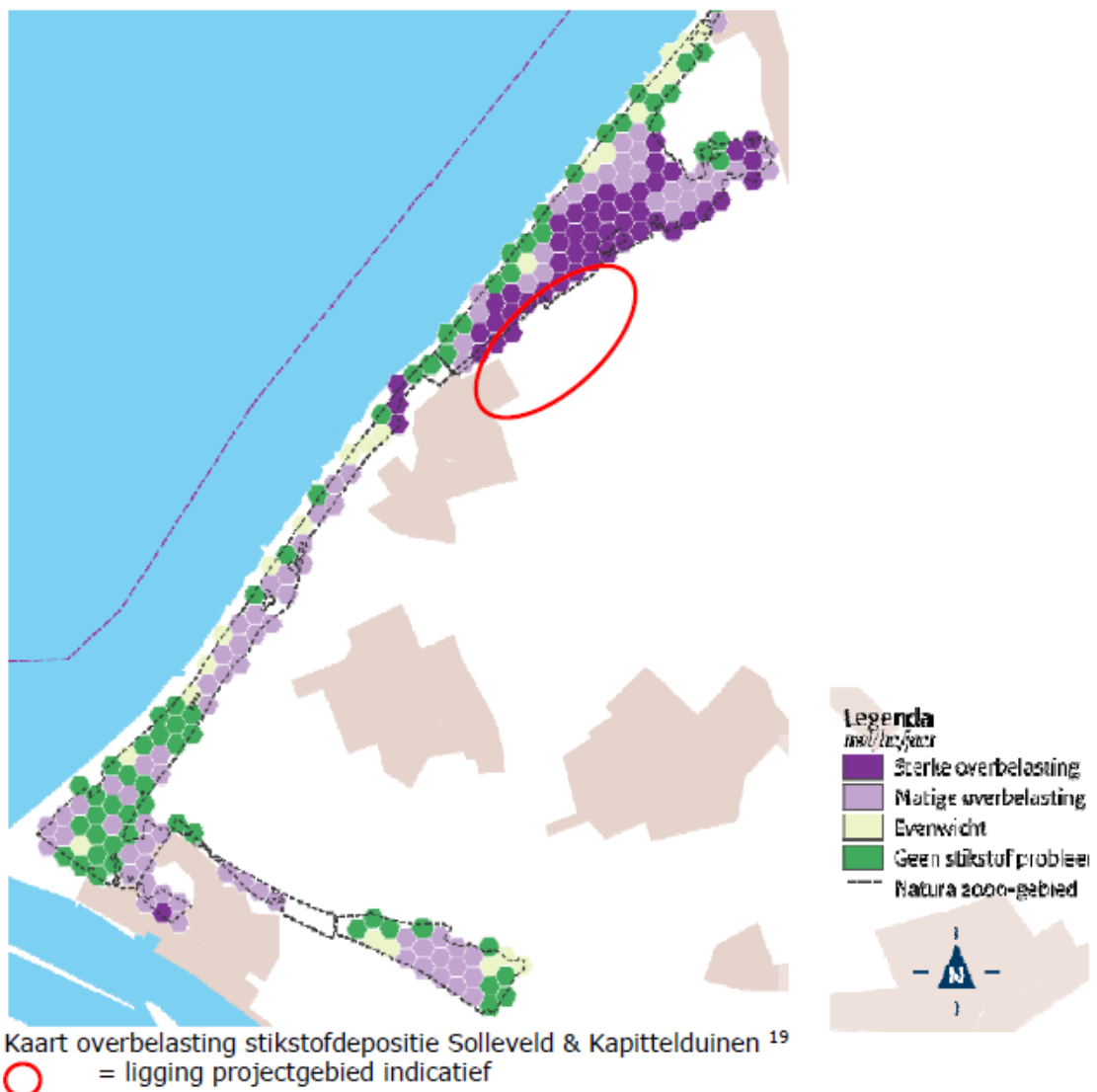
Duinvallei Het Watergat met foeragerende zilvereigers, steltlopers en habitat van de beschermde rugstreepad

Het Ontwerpbestemmingsplan Duinen deelgebied 6B van 7 oktober 2016 bijlage 4 bevat het rapport van Aqua Terra "Stikstofdepositie Westlandse Zoom". Hierin staat het volgende overzicht van de maximale NOx-depositie door de ontwikkelingen van de woningen op Solleveld & Kapittelduinen.

In cumulatie (Solleveld & Kapittelduinen)

- H2130B Grijze duinen (kalkarm) : 3,69 mol/ha/j
- H2180 Duinbossen (droog) : 3,69 mol/ha/j
- H2180C Duinbossen (binnenduinrand) : 3,08 mol/ha/j
- H2160 Duindoornstruwelen : 1,92 mol/ha/j
- Lg12 Zoom, mantel en droog struweel van de duinen : 1,92 mol/ha/j
- H2130A Grijze duinen (kalkrijk) : 1,17 mol/ha/j
- H2120 Witte duinen : 0,77 mol/ha/j

Het rapport bevat tevens onderstaande kaart, waaruit blijkt dat in het direct naast de bouwlocatie gelegen Natura2000-gebied op dat moment (en al eerder) sprake is van een sterke stikstofoverbelasting (paarsgekleurd gebied).

Het rapport bevat tevens onderstaande kaart van de direct aan de beoogde bouwlocatie linksonder grenzende drie meest betrokken habitattypes

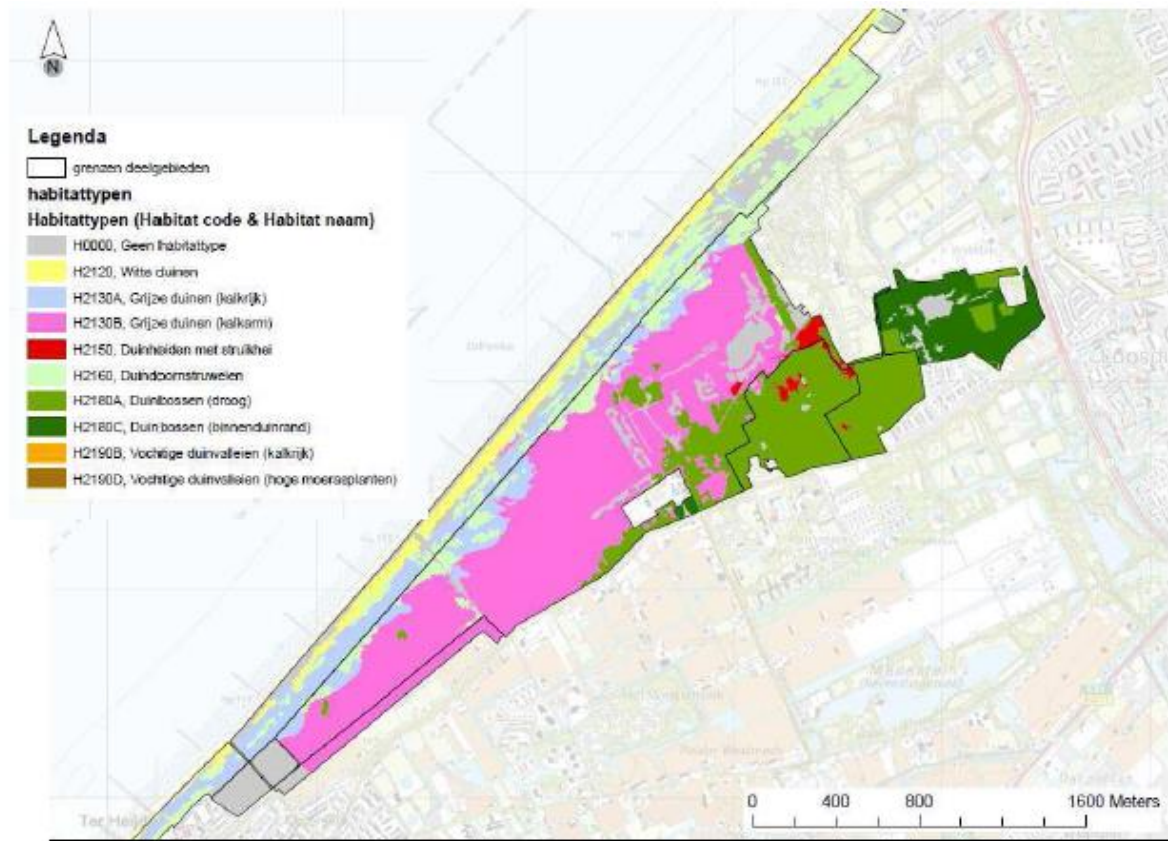
- H2120, Witte duinen
- H2130A, Grijs duinen (kalkrijk)
- H2130B, Grijs duinen (kalkarm)

Habitattypen:

Geel H2120 Witte duinen

Grijs H2130A Grijs duinen (kalkrijk)

Paars H2130B Grijs duinen (kalkarm)

Ligging Habitattypen Solleveld & Kapittelduinen⁽¹⁹⁾

Het Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen is direct ten noordwesten van de deelgebieden Monster Noord en Westmade gelegen. Ruimtelijke ontwikkelingen in en in de omgeving van (externe werking) Natura-2000 gebieden kunnen mogelijk een effect hebben op beschermde gebieden. In de Solleveld & Kapittelduinen zijn de hieronder in Tabel 1 uit het rapport beschermde habitats aanwezig en zijn de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld.

Tabel 1: Instandhoudingsdoelstelling Solleveld & Kapittelduinen³

Code	Habitatype	Instandhoudingsdoelstelling
H2120	Witte duinen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype grijze duinen (H2130) is toegestaan.
*H2130	Grijze duinen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, kalkrijk (subtype A) en grijze duinen, kalkarm (subtype B)
*H2150	Duinheiden met Struikhei	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H2180	Duindoornstruwelen	Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.
H2180	Duinbossen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, droog (subtype A) en binnenduinrand (subtype C)
H2190	Vochtige duinvalleien	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige duinvalleien, kalkrijk (subtype B) en behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien, hoge moerasplanten (subtype D). Achteruitgang in oppervlakte van het subtype hoge moerasplanten (subtype D) ten gunste van subtype kalkrijk (subtype B) is toegestaan.
H1014	Nauwe korfslak	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie

* Prioritair habitatype³.

Aqua Terra concludeert dat: *“Conform de regels van de PAS is het project vergunningplichtig vanwege de verwachte uitstoot in de nieuwe situatie van >1 mol/ha/jr. De depositie als gevolg van de ontwikkeling in het Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen is >1 mol/ha/jr. Activiteiten die een depositie tot gevolg hebben van meer dan 1 mol/ha/jr vallen onder de vergunningplicht. In enkele gebieden is relatief weinig ontwikkelingsruimte beschikbaar.”*

Äqua Terra adviseert in 6.1.3 Advies: *“Vanwege de grote invloed van het project op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden en het belang van de PAS wordt geadviseerd melding te maken van het project bij Bevoegd gezag (Omgeving Dienst Haaglanden(ODH)) en gesprek aan te gaan over de verwachte effecten en de benodigde vervolgstappen conform werkwijze van ODH. Vanwege de kort geleden invoer datum van de PAS (1 juli 2015) zijn momenteel nog geen standaard protocollen of werkwijzen conform de PAS aanwezig en is er bij de uitvoering nog veel onduidelijkheid. Overleg met bevoegd gezag en eventueel Provincie Zuid-Holland zal duidelijkheid geven omtrent de werkwijze.”*

Onze conclusies m.b.t. de stikstofdepositie zijn als volgt.

Ten eerste is binnen het kader van de PAS-wetgeving het verlenen van een vergunning al niet mogelijk vanwege:

- Het al in 2010 uit het Aqua Terra-rapport aanwezige zijnde gebleken jaarlijkse forse **stikstofdepositieoverschot**.
- Van een vermindering van dat jaarlijkse stikstofdepositieoverschot tussen de datum van het Aqua Terra-rapport anno 2010 en heden is **niet** gebleken. Het Aqua Terra-rapport bevat wel een (volstrekt theoretische) literatuurstudie gebaseerd op de situatie in Lansingerland over de vanwege de sloop van de kassen te verwachten afname, maar deze verwachting wordt in het geheel **niet onderbouwd** door data over de reële vermindering van de depositie in het Natura2000-gebied zelf. Integendeel alle beschikbare data over stikstofdepositie in de Natura2000-gebieden in Nederland wijzen **nog steeds op toename**.

- De direct aan de bouwlocatie grenzende H2130 Grijze duinen vormen een **prioritair** habitatype en behoeven alleen al om die reden een zeer zorgvuldige bestuursrechtelijke behandeling en bescherming.
- Volgens het Aqua Terra-rapport, bijlage bij het Ontwerpbestemmingsplan Duinen deelgebied 6B van 7 oktober 2016 is er sprake van een significant effect via externe werking door depositie als gevolg van de ontwikkeling van de woningbouw in het Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen van **>1 mol/ha/jr**. Dit doet het bestaande **stikstofdepositieoverschot toenemen i.p.v. afnemen**, zoals is vereist conform de instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000.
- De verschillen van de data van het Aqua Terra-rapport ("*Significante effect via externe werking >1 mol/ha/jr*") met de stikstofdata in het Anteagroup-rapport van 22 juli 2020 ("*Uit de aeriusberekening blijkt dat geen depositiebijdrage wordt gerealiseerd groter dan 0,00 mol/ha/jaar. In de realisatiefase is sprake van een geringe tijdelijke overschrijding. Voor dat laatste wordt aanspraak gedaan op het stikstofregistratiesysteem.*") worden in het Anteagroup-rapport niet besproken dan wel verklaard. Dit rapport ontbeert om die reden geloofwaardigheid.
- Jurisprudentie over de PAS van de Raad van State op grond waarvan het beroep van aanvrager op het instrument Intern Salderen en Uitzonderingsgrond B niet kan worden toegewezen.

Ten tweede is de hierboven vermelde aangekondigde nieuwe SAS-stikstofwetgeving van het ministerie van LNV nog niet van kracht en **ontbreekt derhalve de grondslag** voor het verlenen van een vergunning. Het recente stikstofdepositieonderzoek van de Anteagroup voorziet niet in deze omissie en kan om die reden **geen grondslag** vormen voor de vergunningsverlening. Daarbij moet nog worden vermeld dat het Anteagroup-rapport de volgende disclaimer bevat van de in dit rapport gebruikte rekentool van AERIUS: "**Disclaimer** Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend." Tevens is het onzeker of de AERIUS-tool voor het ministerie van LNV in de nieuwe SAS-wetgeving is opgenomen. Beide aspecten vormen eveneens een reden om de vergunningsverlening vooralsnog hier **niet** op te baseren.

2. Afstand tot Natura2000

In de vergunningsaanvraag met de titel 'Aanvraag Wet natuurbescherming eHerkenning_20200406215332' wordt door de aanvrager als afstand tot het Natura2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen **1 kilometer** aangegeven. **Dit is onjuist**. De afstand is exact **0 kilometer**. De beoogde bouwlocatie Watergat grenst direct aan het Natuur2000-gebied. Vanuit de bouwlocatie vindt de stikstofdepositie direct in de grijze duinen van het naastgelegen natuurgebied plaats.

Onze conclusie is dat door dit onjuiste gegeven in de vergunningsaanvraag de vergunningverlening **niet** kan plaatsvinden.

3. Rugstreeppad en bittervoorn

In het Bestemmingsplan Monster Noord 2008 hoofdstuk 3.9. Ecologie wordt aangegeven dat de bijzondere doelsoorten rugstreeppad en bittervoorn wel in verstedelijkt gebied kunnen voorkomen en dat zij vragen om meer specifieke omstandigheden. Opmerkelijk is de constatering in het bestemmingsplan: "*Hier kan eventueel meer op ingezet worden.*" Dit laatste is uiteraard heel goed mogelijk door de Duinvallei Het Watergat niet als bouwlocatie te gebruiken, maar deze net als Natura2000-locatie De Banken in 's Gravenzande te ontwikkelen als habitatype H2190 Vochtige duinvallei. Even opmerkelijk is de conclusie in het Bestemmingsplan dat: "*In het uiterste geval behoort verlening van vrijstelling niet tot de mogelijkheden. In dat geval zal bij de ruimtelijke besluitvorming moeten worden geconcludeerd dat de voorgenomen ingreep geen doorgang zal kunnen vinden.*"

Hier houdt dit Bestemmingsplan er nog rekening mee dat i.v.m. het mogelijke voorkomen van (strikt) beschermde soorten als rugstreepad en bittervoorn de voorgenomen woningbouw niet door kan gaan.

Inmiddels is de nodige tijd verstreken en is door Natuurlijk Delfland o.g.v. geluidsopnames geconstateerd dat zich rugstreepadden in de beoogde bouwlocatie hebben gevestigd. Natuurlijk Delfland is als afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging en tevens werkgroep van de RAVON een door het ministerie van LNV erkende deskundige. Ook de aanwezigheid van de bittervoorn, duinhagedis en nauwe korfslak en andere beschermde flora en fauna dient te worden onderzocht.

Onze conclusie is dat door de door ons geconstateerde aanwezigheid van provinciale icoonsoorten zoals de beschermde rugstreepad en de niet bestreden mogelijke aanwezigheid van de strikt beschermde bittervoorn en de vestiging van mogelijke andere te beschermen flora en fauna in het bijzonder de icoonsoorten van Hoogheemraadschap van Delfland en provincie Zuid-Holland, zoals de duinhagedis, nauwe korfslak en weidevogels, de gevraagde vergunning **niet** verleend kan worden.

Een apart aspect wordt nog gevormd door het feit dat wij gewezen zijn door aanwonenden op onderhoudsmaatregelen van de gemeente die er op gericht lijken te zijn om de vestiging van bij de habitat behorende flora en fauna te bestrijden. Desgevraagd hebben wij op vrijdag 18 september met omwonenden geconstateerd dat in de gehele locatie de oeverbermen kort waren gekleped. Uiteraard zijn deze onderhoudsmaatregelen alleen al op grond van de zorgplicht niet toelaatbaar.

4. Uitbreiding vochtige duinvalleien vanwege Instandhoudingsdoelstellingen Natura2000 Solleveld en Kapittelduinen

Zoals uit Tabel 1 blijkt vereist de instandhoudingsdoelstelling Solleveld en Kapittelduinen de uitbreiding van de oppervlakte van het habitatype H2190 Vochtige duinvalleien en vormt het habitatype Vochtige duinvallei tevens een belangrijke bijdrage aan Instandhoudingsdoelstelling H1014 Nauwe korfslak.

Tabel 1: Instandhoudingsdoelstelling Solleveld & Kapittelduinen³

Code	Habitatype	Instandhoudingsdoelstelling
H2120	Witte duinen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype grijze duinen (H2130) is toegestaan.
*H2130	Grijze duinen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, kalkrijk (subtype A) en grijze duinen, kalkarm (subtype B)
*H2150	Duinheiden met Struikhei	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H2160	Duindoornstruwelen	Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.
H2180	Duinbossen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, droog (subtype A) en binnenduintrand (subtype C)
H2190	Vochtige duinvalleien	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige duinvalleien, kalkrijk (subtype B) en behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien, hoge moerasplanten (subtype D). Achteruitgang in oppervlakte van het subtype hoge moerasplanten (subtype D) ten gunste van subtype kalkrijk (subtype B) is toegestaan.
H1014	Nauwe korfslak	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie

* Prioritair habitatype³.

Duinvallei Het Watergat leent zich in het bijzonder voor de ontwikkeling als vochtige duinvallei net al het natuurgebied De Banken.

Onze conclusie is dat de instandhoudingsdoelstelling Solleveld en Kapittelduinen gezien de noodzakelijk uitbreiding van habitattypen H2190 Vochtige duinvallei en de daarmee te bevorderen instandhouding H1014 Nauwe korfslak **zich verzet** tegen de vergunningsverlening

Ontwikkeling het Watergat als vochtige duinvallei belangrijk voor instandhouding leefgebied nauwe korfslak

5. Merplichtigheid

Omdat het plan De Duinen deelgebied 6b kaderstellend is, moet er een m.e.r. doorlopen worden als de drempelwaarden (kolom 2) van categorie 11.2 in onderdeel D van het Besluit m.e.r. worden overschreden. In het Ontwerpbestemmingsplan De Duinen deelgebied 6b van 7 oktober 2016, Bijlage 1. Mer beoordeling, Tauw, 24 juni 2016 stelt dit bureau in hoofdstuk 4 dat voor geen van de relevante aspecten er sprake zal zijn van een aanzienlijk effect veroorzaakt door de 145 nieuwe woningen in deelgebied 6b en komt tot de conclusie: *"De conclusie van deze vormvrije-m.e.r.-beoordeling is dan ook dat er geen noodzaak is om een m.e.r. te doorlopen in het kader van de voorbereiding van de besluitvorming over de woningbouw in deelgebied 6b."*

Zoals wij hierboven hebben aangegeven is conclusie van het Tauw-rapport in elk geval in strijd met de opdracht de stikstofdepositie in het naastgelegen Natura2000-gebied te doen afnemen, in strijd met de gebleken aanwezigheid van beschermde soorten, in strijd met de uitvoering van de instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000-gebieden Solleveld en Kapittelduinen en strijdig met het beleid van Hoogheemraadschap Delfland en provincie Zuid-Holland voor icoonsoorten en biodiversiteit en kan daarom **geen stand** houden.

Onze conclusie is dat alsnog een MER doorlopen dient worden en vanwege het ontbreken daarvan om die reden **geen** vergunning kan worden verleend.

6. Geld voor groen

In Bestemmingsplan Monster Noord 2008 is de hoofdconclusie dat: *"De ontwikkeling van Monster Noord als deel van de Westlandse Zoom is niet in overeenstemming met het provinciaal beleid aangezien de bouw van woningen voornamelijk plaats zal vinden buiten de (huidige) rode contouren."*

Daarom is door de gemeente ten behoeve van de onderhavige planontwikkeling een voorstel gedaan tot aanpassing van het Streekplan met de onderstaande argumentatie. *"Het gaat daarbij om de groene ader tussen de kern Monster en Het Westerhok, en de open groenstructuur daartussen in de vorm van een groene verbinding tussen de zee en het achterland. Deze groene verbindingen kunnen slechts worden gerealiseerd door deze te combineren met de bouw van woningen. **Zonder de opbrengst van de woningen is de aanleg van het groen niet betaalbaar."***

Hier lijkt op zijn minst een tegenstrijdigheid in de argumentatie te ontstaan. Om het groen in te richten moeten er woningen in het groen gebouwd worden. Voor een groene inrichting van Duinvallei het Watergat zijn geen hele grote bedragen noodzakelijk.

Als de duinvallei plasdras gezet wordt dan spuiten bij wijze van spreken de natuurwaarden al het Watergat uit. Net als bij de Banken. Het is goed denkbaar dat Natuurlijk Delfland met de Bewonersorganisatie Monster Noord samen met de andere Westlandse natuurorganisaties en Zuid-Hollands Landschap (ZHL) en Westlandse ondernemers het geld voor de inrichting van het Watergat bij elkaar kunnen krijgen net zoals indertijd onze crowdfundingactie 'Dicht het Gat' voor de aankoop door ZHL van het prachtige buitendijkse natuurgebied de Zeven Gaten bij de Kromme Zweth in De Lier. Dit keer mogelijk onder een aangepaste titel: 'Open het Gat'.

Natuurlijk heeft de gemeente Westland een flink bedrag van naar verluidt 16 miljoen betaald voor de uitkoop van de tuinders in de Westlandse Zoom. Dat zijn inmiddels wel *sunken costs*. Wel staan daar de inkomsten van de woningbouw tussen de kern Monster en Westerhonk tegenover. Overigens verdient ons inziens ook daar met name het Haagwegbos serieuze bescherming en moet er voor gezorgd worden dat er überhaupt groen overblijft in de corridor om 'in te richten'.

Niet vergeten mag worden dat de ligging van Duinvallei het Watergat tussen Rijnweg, Molenslag, Slaperdijk zich in het bijzonder leent voor ecotoerisme. De inkomsten van de gemeente en de toeristische branche van Monster zijn meer gebaat bij het natuurgebied Duinvallei Het Watergat, dan bij bebouwing.

We wijzen erop dat in deze zaak naast de Bewonersgroepering Monster Noord meerdere gemeenteraadsfracties van uiteenlopende signatuur zich hebben uitgesproken voor het behoud van Duinvallei het Watergat, zoals Groen Links (Ulbe Spaans), Westland Verstandig (Peter Duijsens) en de VVD (Bart Waasdorp). In Het Laatste Nieuws verklaarde bijvoorbeeld VVD-fractievoorzitter Bart Waasdorp zich fel tegenstander van woningbouw in Monster Noord; *"Dit duingebied is een fantastische locatie voor iets anders, zoals recreatie of een natuurgebied. Alles beter dan nóg meer woningen langs de Haagweg, een van de mooiste stukjes Westland. Het college wil toch meer groen? Waar beter dan hier? De gemeente kan nog duizenden huizen bouwen, zoals in de Poelzone, Hoogeland en in de dorpskernen. Wat de VVD betreft ziet de gemeente dus af van woningbouw in Monster Noord."*

Beter kunnen we het niet zeggen.

Onze conclusie is dat woningbouw in deze locatie **geen groot maatschappelijk belang dient en geen groot maatschappelijk draagvlak** heeft, integendeel de vestiging van een natuurgebied heeft prioriteit. Om die reden dient de vergunning **niet** te worden verleend.

Met vriendelijke groet

Voorzitter
Geert van Poelgeest

Natuurbeschermingssecretaris
Huub van 't Hart

Deze zienswijze is opgesteld in samenspraak met de Bewonersorganisatie Monster Noord en wordt onderschreven door de natuurorganisaties die deel uitmaken van Natuur-Westland